

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ, ЯКА НЕЗАКОННО ПОВОДИТЬСЯ ЗІ ЗБРОЄЮ, БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ АБО ВИБУХОВИМИ РЕЧОВИНАМИ

CHARACTERISTICS OF A PERSON WHO ILLEGALLY HANDLES WITH WEAPONS, MUNITIONS, OR EXPLOSIVES

Сорока О.А., аспірант наукової лабораторії з проблем протидії злочинності
Навчально-науковий інститут № 1 Національної академії внутрішніх справ

У статті досліджено характеристику особи, яка незаконно поводить ся зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. За результатами дослідження з'ясовано, що головною передумовою будь-яких вчинків середньостатистичної дієздатної людини є її потреби, зв'язки із суспільством, життєдіяльність та набуті у її ході алгоритми поведінки й соціальні можливості. Те ж саме стосується й кримінальних правопорушень, враховуючи ту особливість, що вони є лише вузьким сегментом подійного ряду, який супроводжує повсякденне існування індивіда. При цьому від самої людини та від тих обставин, в яких вона діє, залежить, чи буде кількісний показник цього вузького сегменту зведений до нульового рівня, чи розширений до тих меж, коли суб'єкт робить злочинну діяльність основним джерелом свого прибутку чи навіть способом життя.

У роботі звернута увага, що вплив соціально-економічних, політичних та інших факторів злочинності в більшості випадків розподілено досить рівномірно на всіх осіб, що існують у відповідних умовах. Проте прояви цих умов по-різному опосередковуються свідомістю кожної конкретної особи, в одних випадках не призводячи до вчинення нею кримінальних правопорушень, а в інших – є певними спонукальними факторами. Внаслідок цього можна дійти висновку, що навіть найретельніше дослідження об'єктивних детермінант злочину, без визначення особливостей природи людини не здатне зробити жодну наукову концепцію причин злочинності істинною.

У дослідженні з'ясовано, що кількість незаконних дій, які містять об'єктивні ознаки незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, не завжди збігається з кількістю осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності за такі дії. Причин тому декілька. Однією і найголовнішою з таких причин є те, що значна частина кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, не виявляються правоохоронними органами та набувають тривалого характеру. Наступною причиною можна назвати виявлення факту кримінального правопорушення без встановлення особи/осіб, причетних до його вчинення.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, кримінальні правопорушення, характеристика особи, незаконний обіг зброї, бойові припаси, вибухові речовини.

The article examines the characteristics of a person who illegally handles weapons, ammunition or explosives. The results of the study show that the main prerequisite for any actions of an average capable person are his needs, connections with society, life activities and acquired behavioral algorithms and social opportunities in the course of it. The same applies to criminal offenses, given the peculiarity that they are only a narrow segment of the series of events that accompany the everyday existence of an individual. At the same time, it depends on the person himself and the circumstances in which he acts whether the quantitative indicator of this narrow segment will be reduced to zero or expanded to the limits when the subject makes criminal activity the main source of his income or even a way of life.

The work draws attention to the fact that the influence of socio-economic, political and other factors of crime in most cases is distributed fairly evenly across all individuals who exist in the relevant conditions. However, the manifestations of these conditions are mediated differently by the consciousness of each specific individual, in some cases not leading to the commission of criminal offenses by them, and in others – being certain motivating factors. As a result, we can conclude that even the most thorough study of the objective determinants of crime, without determining the features of human nature, is not able to make any scientific concept of the causes of crime true.

The study found that the number of illegal actions that contain objective signs of illegal handling of weapons, ammunition or explosives does not always coincide with the number of persons who have been brought to criminal responsibility for such actions. There are several reasons for this. One and the most important of these reasons is that a significant part of criminal offenses related to illegal handling of weapons, ammunition or explosives are not detected by law enforcement agencies and become long-term in nature. The next reason is the detection of the fact of a criminal offense without identifying the person/persons involved in its commission.

Key words: criminal liability, criminal offenses, personal characteristics, illegal arms trafficking, ammunition, explosives.

Вступ. У Конституції України задекларовано, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю (ст. 3). Виходячи з викладеного, одним з основних обов'язків держави є правове забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина, а також створення належних умов її життєдіяльності. Отже, належний стан охорони громадської безпеки є однією з ключових передумов діяльності держави, а запобігання злочинам – це загально визнаний та невід'ємний компонент її успішного функціонування, що відіграє важливе значення в протидії злочинності. Ефективне забезпечення громадської безпеки сприяє стабільному і послідовному розвитку суспільства та достатньому задоволенню життєво важливих потреб громадян [5, с. 5].

Отже, протидія злочинам проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини, сьогодні є гострою та актуальною, оскільки злочинність, особливо з початком розв'язання повномасштабних бойових дій РФ проти України характеризується тенденціями до зростання таких її видів, як групова, орга-

нізована та насильницька, де наявність озброєння – одна з ключових умов формування і діяльності злочинних груп та злочинних організацій [20, с. 109].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У теорії кримінального права та кримінології питаннями, які стосуються незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також суміжними суспільно небезпечними діяннями, які посягають на громадську безпеку у різні часи займалися такі вчені, як: В. В. Арешонков [26; 27], А. А. Вознюк [2; 3; 4], М. М. Денисенко [7; 8; 9; 10;], С. В. Клименко [12; 13], Ю. В. Луценко [15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 37], Н. К. Макаренко [30; 31], О. Б. Полторацький [32], А. В. Тарасюк [28; 36], С. О. Харитонов [34; 35] та інші. Таким чином, питання, які стосуються незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами залишається актуальною проблематикою для науковців та практиків.

Метою статті є дослідження характеристики особи, яка незаконно поводить ся зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами.

Виклад основного матеріалу. Головною передумовою будь-яких вчинків середньостатистичної дієздатної людини є її потреби, зв'язки із суспільством, життєдіяльність та набуті у її ході алгоритми поведінки й соціальні можливості. Те ж саме стосується й кримінальних правопорушень, враховуючи ту особливість, що вони є лише вузьким сегментом подійного ряду, який супроводжує повсякденне існування індивіда. При цьому від самої людини та від тих обставин, в яких вона діє, залежить, чи буде кількісний показник цього вузького сегменту зведений до нульового рівня, чи розширений до тих меж, коли суб'єкт робить злочинну діяльність основним джерелом свого прибутку чи навіть способом життя.

Іншими словами життя в соціумі впливає на поведінку особи, а поведінка, у свою чергу, формується на підставі тієї соціальної ролі, яку виконує людина, на тих переконаннях та стереотипах, які їй притаманні. І найголовнішим постулатом, який взагалі робить можливим попередження та профілактику злочинності, це те, що особистість злочинця формується раніше, ніж він починає свою злочинну діяльність. І сукупність якостей особистості злочинця – це той результат, який склався у підсумку його соціальної діяльності. Як зазначає І. М. Даньшин, «... злочинці, зрозуміло, становлять особливий розряд особи; це люди більш низького соціального рівня, які у власній поведінці припускають відхилення від вимог соціальних норм. Їм властиві, як правило, особисті ставлення до навколишньої дійсності ще до вчинення суспільно небезпечного діяння. У них виникає негативний погляд на світ, на сенс життя, своя власна відмітна життєва «філософія», яка не збігається з поглядами і думками законослухняної більшості з приводу цього. Вони ігнорують норми моралі і вимоги закону» [14, с. 36]. Що стосується категорії кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, то вчинення їх особами, які мають схильність до насильства чи відвертої асоціальної поведінки, може призвести до різкого зростання власне насильницьких злочинів, учинених із застосуванням зброї чи вибухових речовин.

При цьому вплив соціально-економічних, політичних та інших факторів на злочинність в більшості випадків розподілено досить рівномірно на всіх осіб, що існують у відповідних умовах. Проте прояви цих умов по-різному опосередковуються свідомістю кожної конкретної особи, в одних випадках не призводячи до вчинення нею кримінальних правопорушень, а в інших – є певними спонукальними факторами. Внаслідок цього можна дійти висновку, що навіть найретельніше дослідження об'єктивних детермінант злочину, без визначення особливостей природи людини не здатне зробити жодну наукову концепцію причин злочинності істинною. Іншими словами, людина – є найважливішою ланкою всього ланцюга механізму злочинної поведінки.

Зауважимо декілька теоретичних моментів, які напряму стосуються соціальної взаємодії людини і суспільства. Так, стандартною для соціуму є ситуація, коли інтереси окремої особи та суспільства в цілому збігаються, оскільки це гарантує відсутність розвитку спонукань особи до вчинення дій, які соціумом заборонені або за які встановлено відповідальність. Коли ж інтереси суспільства суперечать інтересам особи, вона, оцінивши, що реалізація таких інтересів для неї є пріоритетною за відсутності конфлікту зі встановленим порядком реалізації цих інтересів, стає на шлях правопорушень.

У подальшому ситуація може розвиватися за декількома напрямками: 1) особі вдається уникнути викриття і вона або продовжує свою діяльність, оскільки отримує хибне відчуття безкарності, або припиняє її, задовольнивши свої потреби; 2) особа притягається до відповідальності, внаслідок чого або повертається до злочинної

діяльності, скорегувавши свою поведінку з урахуванням прорахунків, які її викрили, або також припиняє свою злочинну діяльність. В будь-якому випадку гарантії того, що особа, вчинивши злочин (або інше правопорушення), зупиниться на досягнутому, немає. Навпаки, в переважній більшості випадків вчинення правопорушень буде продовжено, а їх кількість і небезпечність вже не зменшуватимуться. Враховуючи, що будь-який факт виявленого правопорушення може стати продовженням та поглибленням злочинної діяльності у відповідній сфері, суспільство зобов'язане ефективно та своєчасно відреагувати на таку ситуацію, застосовуючи при цьому всі можливі методи впливу і примусів, що передбачені законом.

Що ж стосується власне кримінологічних питань, то, як зазначає М. М. Майстренко, «... з'ясування того, чому конкретна особа вчинила злочин, що цьому сприяло (внутрішні переконання, досвід, обставини, умови життя, виховання, установки тощо) дає можливість правильно оцінити ступінь суспільної небезпеки особистості і, як наслідок, зреалізувати виховний вплив на неї, розробити методики виявлення криміногенних якостей та прогнозування на цій основі індивідуальної злочинної поведінки, з метою своєчасного вжиття попереджувальних заходів, зокрема на індивідуальному профілактичному рівні» [29, с. 84]. О. М. Джужа та С. В. Горлач слухають звертають увагу, що «... особа, яка вчинила злочин, є об'єктом не тільки науки кримінального права, кримінального процесу, адміністративного права, а й кримінології, яка має в ньому свій специфічний предмет вивчення. Наприклад, не осудність, не провинна, не патологічна неповноцінність, якщо така є, цікавить кримінолога, а швидше характер і ступінь криміногенності особи, її обумовленість» [11, с. 16]. Погодившись із наведеною позицією, зауважимо, що будь-які профілактичні заходи, які не враховують, по-перше, особистісні характеристики суб'єктів кримінальних правопорушень, а, по-друге, які саме обставини у сукупності з їх особистісними характеристиками спонукали осіб на вчинення конкретного виду кримінального правопорушення, будуть носити формальний характер і не дозволять досягнути необхідного результату.

У науці кримінології поширеною є думка щодо неможливості й недоцільності конструювання поняття «особистість злочинця» безвідносно до конкретного типу кримінально-правової класифікації злочинів. Вчення про особистість злочинця розвивалось за такими напрямками: 1) теоретичним (в розумінні вивчення особистості злочинця як явища соціального); 2) практичним, що є складовою широкого узагальнення, базується на основі аналізу конкретних напрямків злочинності й має на меті максимальну індивідуалізацію призначення покарання та оптимізацію роботи зі злочинцями в місцях позбавлення волі. Абсурдним було б стверджувати, що хоча б якась вагома кількість кримінальних правопорушень вчинялись особою, яка бажала вчинити будь-який злочин, при цьому її вибір схилився б до вчинення незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, як до найпростішого варіанту. Навпаки, плануючи вчинення вказаного вище кримінального правопорушення, особа чітко усвідомлює, якого конкретного результату вона планує досягнути за рахунок таких дій. Означене прямо вказує на те, що є спільні особистісні ознаки і характеристики особи, які спонукають її на незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, і одним із завдань протидії вказаному виду злочинної діяльності є їх визначення.

Поділяємо точку зору І. М. Даньшина, який визначав особу злочинця як «сукупність істотних та стійких соціальних ознак і соціально обумовлених біопсихологічних особливостей індивіда, які об'єктивно реалізуються у вчиненому конкретному злочині (злочинах) під вирішальним впливом негативних обставин зовнішнього серед-

овища і надають діяння характер суспільної небезпеки, а винному – властивість суспільної небезпеки, у зв'язку з чим ця особа і притягується до відповідальності, передбаченої кримінальним законом». В контексті нашого дослідження ж найбільш цінним є висновок вказаного вченого з приводу того, що поняття особистості злочинця осмислюється як: а) особистість індивіда, котрий вчинив конкретний злочин, б) особистість окремих категорій (видів) злочинців (наприклад, убивць, хабарників та ін.), в) особистість злочинця взагалі» [6, с. 117–126]. Дійсно, в кінцевому підсумку нас цікавить характеристика категорії осіб, які вчиняють незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Ця категорія складається з кожної особи-індивіда, яка стає на шлях вчинення вказаного виду кримінального правопорушення.

Проте і тут необхідно враховувати, що об'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України, та наведена у ч. 1–2 цієї статті, містить доволі розлогий перелік форм його вчинення. Зокрема, залежно від предмету кримінального правопорушення у ч. 1 ст. 263 КК України ми можемо виділити такі форми (якщо ці дії було вчинено без передбаченого законом дозволу): а) носіння вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), б) придбання вогнепальної зброї, в) передача вогнепальної зброї, г) збут вогнепальної зброї, д) носіння бойових припасів, е) придбання бойових припасів, є) передача бойових припасів, ж) збут бойових припасів, з) носіння вибухових речовин, и) придбання вибухових речовин, і) передача вибухових речовин, й) збут вибухових речовин, к) носіння вибухових пристроїв, л) придбання вибухових пристроїв, м) передача вибухових пристроїв, н) збут вибухових пристроїв.

Нами умисно наведено надмірну деталізацію форм об'єктивної сторони кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України, з метою наочно продемонструвати їх різноманітність. І ця різноманітність обумовлює відповідну різноманітність мотивів та цілей суб'єктів, що вчиняють протиправні дії, починаючи від очевидно злочинних, наприклад, придбання вогнепальної зброї задля подальшого учинення насильницьких злочинів, закінчуючи тими, що помилково можуть сприйматись, як нейтральні, – наприклад, придбання вибухового пристрою для побутових потреб, пов'язаних із будівництвом, чи навіть суспільно корисні, – наприклад, придбання вогнепальної зброї для самозахисту чи захисту своїх рідних та близьких. Зрозуміло, що протидія та профілактика фактів кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України, має враховувати особливості причин, умов їх вчинення, а також особистісних характеристик особи.

Кількість незаконних дій, які містять об'єктивні ознаки незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, не завжди збігається з кількістю осіб, яких притягнуто до кримінальної відповідальності за такі дії. Причин тому декілька. Однією і найголовнішою з таких причин є те, що значна частина кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, не виявляються правоохоронними органами та набувають тривалого характеру (особа, не маючи відповідного передбаченого законом дозволу, може протягом багатьох років зберігати незаконно придбану вогнепальну зброю і т.п.). Наступною причиною можна назвати виявлення факту кримінального правопорушення без встановлення особи/осіб, причетних до його вчинення (виявлення так званих схронів, фактів викрадення зброї і т.п.).

Варто також враховувати, що норма про кримінальну відповідальність за незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами містить спеціальну підставу звільнення від кримінальної відповідальності (ч. 3 ст. 263 КК України), згідно з якою не підлягає кримінальній відповідальності за вчинення дій, передбаче-

них ч. 1 та ч. 2 ст. 263 КК України, особа, яка добровільно здала органам влади зброєю, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої. Іншими словами, у разі застосування до суб'єкта положень ч. 3 ст. 263 КК України, вона звільняється від кримінальної відповідальності та не отримує обвинувальний вирок суду. Також необхідно враховувати, що не всі кримінальні провадження, направлені до суду з обвинувальним актом, завершуються винесенням обвинувального вироку суду (наприклад, внаслідок недоведення вини обвинуваченого чи взагалі з огляду на відсутність події кримінального правопорушення).

Аналізуючи психологічну характеристику суб'єкта та суб'єктивної сторони злочину у виді незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, Л. О. Величенко навела наступні дані. Так, у 2016 році за вчинення злочинів, передбачених ст. 263 КК України, встановлено 2554 особи щодо яких здійснювалось правосуддя та судові рішення набрали законної сили у звітному періоді. З них засуджено 2076 осіб, до 12 осіб застосовано примусові заходи медичного характеру у зв'язку з неосудністю. У 2017 році встановлено 3653 особи, з них 2663 особи засуджено, 13 осіб неосудних, до яких застосовано примусові заходи медичного характеру. У 2018 році встановлено 3991 особа, з них 2857 засуджено, до 12 застосовано примусові заходи медичного характеру. У 2019 році, судовими рішенням визнано 16 осіб неосудними, до яких застосовано заходи медичного характеру, у 2020 році таких осіб 7, у 2021 році – 10, у 2022 – 11 [1, с. 148]. Як бачимо, питома вага осіб, які були визнані неосудними, досить незначна, проте вона є складовою більш кількісної категорії осіб, які, хоча й виконали всі ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України, проте не були притягнуті до кримінальної відповідальності.

Разом з цим необхідно підкреслити, що суб'єкт кримінального правопорушення та особа злочинця – це поняття, що не збігаються. Суб'єкт злочину – це правове поняття, яке ґрунтується на сукупності ознак, що його утворюють (осудність, вік) та є обов'язковими ознаками складу кримінального правопорушення. Особистість злочинця – це більш широка та містка категорія, яка охоплює цілий комплекс ознак, якостей і обставин життя, які його характеризують.

Висновки. Підсумувавши наведене вище, необхідно зазначити, що в більшості випадків кримінологічні дослідження стосуються саме суб'єкта кримінального правопорушення, тобто особи, яка була притягнута до кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України. І цьому є логічне пояснення, оскільки саме на стадії досудового розслідування здійснюється найбільш повна та докладна фіксація відомостей про правопорушника та руху кримінального провадження, зокрема в статистичній картці «Відомості про правопорушника» (додаток 4 до Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення) [33].

Цілком зрозуміло, що неможливо, наприклад, узагальнити дані щодо фактів незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, якщо такі факти не було виявлено та задокументовано правоохоронними органами. Також є досить сумнівною статистика, яка характеризує особу та особистість об'єкта оперативно-розшукової діяльності. Тому в подальшому необхідно буде спиратися на офіційні статистичні дані, обставини, встановлені вироком суду, а також матеріали слідчо-судової практики. Разом із цим потрібно враховувати також категорії осіб, яких з тих або інших причин не було засуджено за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 263 КК України, проте в їх діях вбачаються об'єктивні ознаки складу вказаного кримінального правопорушення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Величенко Л. О. Юридико-психологічна характеристика незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: дис. ... докт. філософії: 08-Право, 081-Право. Київ, 2023. 284 с.
2. Вознюк А. А. Кримінально-правова природа не передбаченого законом воєнізованого або збройного формування. *Актуальні проблеми юридичної науки (Сьомі осінні юридичні читання)*: міжнар. наук. конф. (Хмельницьк, 28-29 лист. 2008 р.): збірник тез у 4-х ч. Ч. 4. Хмельницький, 2008. С. 23–25.
3. Вознюк А. А. Проблеми законодавчого удосконалення правових підстав застосування вогнепальної зброї працівниками міліції. *Держава і право*. 2010. Вип. 50. С. 508–513.
4. Вознюк А. А., Арешонков В. В. Озброєність банди: кримінально-правові та криміналістичні проблеми. *Криміналістичний вісник*. 2013. № 1(19). С. 15–22.
5. Голубов В. В. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої (статті 262, 263, 263-1, 264 КК України): монографія. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 340 с.
6. Даньшин І. Н. Преступность: понятие и общая характеристика, причины и условия: учеб. пособие. Киев: Изд-во УМК ВО при Мин-вузу УССР, 1988. 88 с.
7. Денисенко М. М., Луценко Ю. В. Проблеми протидії злочинності в умовах воєнного стану. *Кримінальне право України перед викликами сучасності і майбуття: яким воно є і яким йому бути?*: матеріали Міжнарод. наук. конф. (Харків, 21–22 жовт. 2022 р.). Харків: Право, 2022. С. 29–33.
8. Денисенко М. М., Луценко Ю. В. Протидія злочинності в умовах воєнного стану: теоретико-правові проблеми. *Прийкарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 3(44). С. 70–75.
9. Денисенко М. М., Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Кібербезпека та інформаційна безпека: співвідношення понять. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 8. С. 320–323.
10. Денисенко М. М., Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Правове регулювання кібербезпеки людини на міжнародному рівні: порівняльно-правове дослідження. *Наше право*. 2022. № 3. С. 34–40.
11. Джуца О. М., Горлач С. В. Злочинець або особа, яка вчинила злочин (порівняльний аналіз). *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 2. С. 15–21.
12. Клименко С. В., Луценко Ю. В. Застосування конструкції усіченого складу до злочинів проти державної безпеки України. *Європейські перспективи*. 2013. № 13. С. 61–66.
13. Клименко С. В., Луценко Ю. В. Поняття та зміст кримінально-правової політики держави. *Право. ua*. 2015. № 1. С. 125–131.
14. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. 2-ге вид. перероб. і доп. Х.: Право, 2009. 288 с.
15. Луценко Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України: монографія. Харків: Право. 2015. 200 с.
16. Луценко Ю. В. Національний та зарубіжний досвід боротьби з корупцією та організованою злочинністю: сучасний контекст. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74) № 3. С. 132–139.
17. Луценко Ю. В. Політика держави у сфері боротьби зі злочинністю в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74) № 4. С. 86–93.
18. Луценко Ю. В. Порівняльно-правовий аналіз звільнення від кримінальної відповідальності за злочини, які посягають на інтереси держави, у зарубіжному кримінальному законодавстві. *Наше право*. 2015. № 1. С. 60–67.
19. Луценко Ю. В. Правові проблеми легалізації зброї: національний та зарубіжний досвід. *Право. ua*. 2023. № 3. С. 168–173.
20. Луценко Ю. В. Проблеми законодавчого регулювання обігу зброї в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2023. Том 34 (73) № 4. С. 108–113.
21. Луценко Ю. В. Проблеми організації протидії організованим злочинним угрупованням, які загрожують державній безпеці України. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74) № 1. С. 139–146.
22. Луценко Ю. В. Проблеми практичної реалізації введення особи до організованої злочинної групи чи злочинної організації для виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття її злочинної діяльності. *Правова держава*. 2023. № 49. С. 157–170.
23. Луценко Ю. В. Протидія злочинності у світлі міжнародного правопорядку. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2023. Том 34 (73) № 5. С. 60–64.
24. Луценко Ю. В. Протидія організованій злочинності: національний та іноземний досвід. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74) № 2. С. 75–81.
25. Луценко Ю. В. Участь спеціальних служб іноземних держав у протидії організованій злочинності та корупції на прикладі Італійської Республіки. *Наше право*. 2017. № 4. С. 110–116.
26. Луценко Ю. В., Арешонков В. В. Вплив організованої злочинності на світову безпекову політику, що викликана пандемією Covid-19. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*, 2022. № 1. С. 78–86.
27. Луценко Ю. В., Арешонков В. В., Атаманчук В. М. Виникнення та розвиток криміналістичних досліджень при розслідуванні кримінальних правопорушень на теренах України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 384–389. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/85>.
28. Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Актуальні проблеми удосконалення окремих положень кримінального та кримінального процесуального законодавства України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 388–391.
29. Майстренко М. М. Кримінологічна характеристика попередження органами внутрішніх справ злочинів проти громадської безпеки, предметами яких є зброя, бойові припаси та вибухові речовини: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2010. 285 с.
30. Макаренко Н. К., Луценко Ю. В. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації, що вчиняють шахрайські та корупційні правопорушення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 7. С. 364–368.
31. Макаренко Н. К., Луценко Ю. В. Кіберзлочинність у сфері електронної торгівлі як прояв кримінального професіоналізму. *Право. ua*. 2023. № 3. С. 59–65.
32. Полторацький О. Б., Луценко Ю. В. Протидія злочинності в контексті світової безпекової політики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 215–217.
33. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Офісу Генерального прокурора від 30 червня 2020 року № 298.
34. Kharytonov S. O. Countering Organized Crime in the European Context. Theory and practice of jurisprudence. 2024. № 1 (25). P. 141–152.
35. Kharytonov S. O., Orlovskyi R. S., Kurman T. V., Maslova O. O. Criminal Legal Protection of the Environment: National Realities and International Standards. 2023. 32. European Energy and Environmental Law Review, Issue 6, P. 283–292.
36. Lutsenko Y., Tarasiuk A., Kryzhna V., Motyl V., Dimich A. (2021). Legal aspects of civil-military cooperation in comparative context. *Amazonia Investiga*, № 10(48), P. 138–149.
37. Lutsenko Yu., Motyl V., Tarasiuk A., Areshonkov V., Diakin Ya., Kamensky D. Globalization of WhiteCollar Crime: Far and Beyond National Jurisdictions. *CUESTIONES POLÍTICAS*. 2023. № 76. pp. 64–75.